

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

14.01.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Телевизия Европа

✓ Реформата в БДЖ не трябва да се ограничава до спиране на влакове според експерти

Спирането на влакове от БДЖ е финансово оправдано решение, обясниха експерти пред ТВ "Европа". Според икономиста Лъчезар Богданов социалната функция на държавната железница може да бъде продължена чрез регионални сътрудничества или публично-частни партньорства. Теодор Дечев от Асоциацията на индустриалния капитал пък предлага да започне дебат за превоз на тежкотоварните камиони от влакови композиции.

БДЖ трябва да се адаптира към пътниците и да насочи усилията си към местата, където има нужда от масов комфортен транспорт. В този смисъл според икономиста Лъчезар Богданов намаляването на влакове по определени линии е необходим ход.

Според Теодор Дечев от Асоциацията на индустриалния капитал не трябва да се ограничава възможността на хората да се придвижват.

Експертите дадоха различни европейски примери за оптимизация на работата на железниците, които могат да се приложат и у нас.

Лъчезар Богданов припомни, че най-масовият социален транспорт са училищните автобуси, които се подкрепят от държавата. Според него този модел може да замени влаковете там, където не е рентабилно да се поддържат релси, гари и локомотиви.

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник 24 часа

✓ Нивото на безработица в България намалява за първи път от 23 години насам

За първи път от 1991 г. насам нивото на безработица през декември намалява, отчита статистиката на Агенцията по заетостта.

Равнището на безработица през декември 2014 г. е 10,7 на сто и намалява с 0,1% спрямо ноември. През декември 2013 г. безработицата е била 11,8%. Данните за безработицата бяха представени днес на пресконференция от изпълнителния директор на Агенцията Асен Ангелов, събщи Дарик.

По думите на Ангелов единственият друг подобен случай на намаляване на безработицата през декември е през декември 2002 г., но тогава през последните три месеца на годината пилотно е осъществена Националната програма „От социални помощи към осигуряване на заетост“ и много безработни са били включени в субсидирана заетост.

С над 50 000 души са намалели безработните от началото на 2014 г. За сравнение, през декември 2013 г. намалението спрямо началото на годината е било с 5500 души. Тези резултати са постигнати въпреки силно ограничените средства за субсидирана заетост, коментира Ангелов.

През 2014 г. около 37 000 души по-малко са включени в мерки и схеми, финансирани с национални и европейски средства.

В бюрата по труда през декември са регистрирани 351 051 безработни. Те намаляват с 2553 души спрямо ноември 2014 г. През декември 2013 г. безработните са с 9616 души повече спрямо ноември същата година. Спрямо декември 2013 г.,

безработните през декември 2014 г. са значително по-малко - с 35 126 души (през декември 2013 г. на годишна база безработните са с 10 407 повече).

✓ Изтеглихме 50 млн.лв. нов вътрешен дълг, до края на януари - още 200 млн.лв.

Финансовото министерство продаде първия дълг за тази година. ДЦК за 50 млн. лв. бяха пласирани днес на аукцион. Те са 10,5-годишни с падеж 14 юли 2025 г., а среднопретеглената доходност от 3,09%.

През януари предстоят още три емисии такива книжа - общо за 300 млн. лв. Следващата е още на 19 януари, когато ще бъде предложен за продажба нов дълг от 200 млн. лв. До края на 2015 г. той ще стане 950 млн. лв. Планът на финансовия министър Владислав Горанов е да набере допълнително 4,9 млрд. лв. външен дълг от външните пазари. Първата емисия ще е до юни, а втората - през есента. На 15 януари предстои и последното плащане от 1,7 млрд. лв., с което ще се погасят облигациите по дълга "Велчев" от 2002 г. Тогава дълг от 10,3 млрд. долара, бе заменен в евро.

Последните данни на финансовото министерство сочат, че така общият нетен дълг на страната за 2015 г. ще достигне 22,5 млрд. лв.

✓ Върховният административен съд потвърди отнемането на лиценза на КТБ

Върховният административен съд (ВАС) потвърди решението на БНБ за отнемането на лиценза на Корпоративна търговска банка (КТБ), съобщи БГНЕС.

Върховният административен съд на Република България - Седмо отделение, в закрито заседание на 13 януари в състав: председател Таня Вачева и членове Иван Раденков и Соня Янкулова взе решение: оставя без разглеждане жалбите на "Българскиан Акуизишън Къмпани II" С.а.р.л., ООД, със седалище в Люксембург, ул. "Вал Сент Кроа" №7, L-1371, представлявано Франсоа Манти и Джамила Ал-Джабри, от Вера Христова Ахундова с адрес в гр. София, ул."Джеймс Баучер" №87, Орлин Николов Русев от гр. София, ул."Димитър Манов" №10, ет.1, ап. 3 и "Бромак" ЕООД, със седалище в гр. София, бул."Цар Борис III", №159, ет.6, представлявано от управителя Здравко Живков Босаков, срещу решение № 138 от 6.11.2014 год. на Управителния съвет на Българската народна банка.

ВАС прекратява производството по адм.д. № 147682/2014 год. по описа на Върховния административен съд.

✓ България е на 29-о място сред 35 страни според Индекса на настигането

България заема 29 място от 35 страни според "Индекса на настигането", като слиза една позиция по-долу в сравнение с индекса за 2011г. и 2013г. и е на нивото от 2012г. Това се посочва в изследване на Института "Отворено общество" - София.

Според него страната ни се намира на дъното на класацията сред страните-членки на ЕС при четири основни категории на индекса: Икономика, Демокрация, Качество на живот и Добро управление.

От четирите категории България се представя най-добре в Икономика, където заема 28 позиция, следвана от Демокрация, която се намира на същата позиция, Добро управление е на 29 позиция, но с по-малко точки. България се представя най-зле в категорията Качество на живот, където заема едно от последните места - 30 от 35. Тук индикаторите се измерват по образование, здравеопазване и потребление.

При отделните индикатори България се представя най-добре при ниво на държавен дълг, където е втора в класацията след Естония, посочват от Института. Сред най-лошите индикатори на страната са енергийната ефективност - намира се на 35 място, корупция - 34 място, върховенство на закона - 31 място, свобода на медиите - 30 място.

Основният извод от изследването е положителен - настигането работи и дава резултати, но някои страни се възползват по-добре, а други по-слабо от членството си в ЕС. Няколко страни от Централна и Източна Европа се справят много добре като настигат референтната група от "западни държави" - стари страни-членки.

Най-добре се представя Естония, следвана от Полша, Литва и Латвия, докато България и Румъния остават на последните места и в четирите издания на Индекса

✓ Вижте 20-те най-търсени професии у нас

Безработицата у нас намалява, сочат данните на Агенцията по заетостта за декември. Без препитание са малко над 351 хиляди души. От началото на 2014 г. досега, т.е. за една година - безработните у нас са се стопили с 50 хиляди. Равнището на безработица през януари миналата година е било 12.2%, но през декември е намаляло до 10.7 %, съобщи bTV.

Бизнесът обявява все повече свободни работни места в бюрата по труда - през 2014 г. са обявени 161 хиляди - или с 22 хиляди повече спрямо 2013 г. Това е най-големият ръст на заявени работни места, отчетен от кризата насам.

Въпреки сигналите за стабилизиране на пазара на труда, сериозни проблеми продължава да има. Обещания за решаването им - също. Все още е твърде голям броят на продължително безработните, на безработните над 50 годишна възраст и на безработните хора с увреждания.

Като кейс-мениджър в бюро по труда Людмила помага на кандидатите: „Това са предимно хората над 50 г, на които не им се е налагало да изготвят документи, според новите европейски изисквания, не знаят как да представят своите умения пред работодатели". За година и половина Людмила се е срещнала с близо 660 души. Половината са намерили реализация след това. От Агенцията по заетостта обещава през 2015 г. на повече места да се предлагат подобни услуги.

„Много често има много хора, които не знаят коя е подходящата работа за тях, на нас ни липсва много подобна услуга, консултантска, на място в бюрата по труда, разбира се, безплатна за всички", коментира изпълнителният директор на Агенцията по заетостта Асен Ангелов.

Продължава и несъответствието между предлагането и търсенето на работна сила. Обещанието е през тази година бюрата да си сътрудничат повече с местната власт, за да са по-ефективни в осигуряването на работна сила, според регионалните нужди.

През тази година предстои още бюрата по труда и частните трудови посредници да започнат да си разменят обяви и безработни. Целта - по-бързо да се намира препитание на хората.

Топ 20

Агенцията по заетостта направи и класация на най-търсените професии:

1. Продавачи и посредници в търговията и продажбите - 14 758 места
2. Работници в шивашкото и текстилното производство - 14 074 места
3. Преподаватели в начално, основно и средно образование - 12 832 места
4. Неквалифицирани работници – 10 061 места
5. Работници в преработващата промишленост – 9 896 места
6. Градинари и растениевъди, животновъди и др. – 8 216 места
7. Готвачи и помощници при приготвянето на храни – 7 655 места
8. Работници в добивната промишленост и строителството – 7 451 места
9. Сервитьори и бармани - 6 818 места
10. Друг обслужващ персонал – 5 960 места
11. Административен и офис-персонал – 5 734 места
12. Лекарите, медицински сестри, акушери, санитарии – 4 912 места
13. Водачи на тежкотоварни и леки автомобили, автобуси и мотоциклети – 4 563 места
14. Монтажници – 3 979 места
15. Персонал, осигуряващ защита и сигурност – 3 943 места
16. Чистачи и помощници в домакинства, хотели и учреждения - 3 754 места
17. Работници по производство на храни – 3 717 места
18. Приложни специалисти по финанси и математика – 2 617 места
19. Ковачи, производители на инструменти – 2 314 места
20. Леяри, заварчици, тенекеджии, монтажници на метални конструкции – 2 158 места

[Вестник Труд](#)

✓ Пак предлагат фискален съвет

Парламентът ще направи втори опит да приеме закон за фискалния съвет, за да отговори на изискванията на Брюксел. Новите текстове вече са публикувани на сайта на Министерството на финансите.

С тях се урежда създаването на фискален съвет към парламента от петима икономисти, които ще се избират с мандат 6 години. Членове на съвета може да са и чужденци. Съветът ще наблюдава бюджетната политика на правителството, ще следи макроикономическите прогнози и ще изготвя анализи и препоръки.

Със закона се въвеждат и автоматични корективни механизми, които ще се задействат при големи отклонения от планирания структурен дефицит. Значителните разминавания ще могат да се установяват както от финансовия министър, така и от фискалния съвет. Ако бъдат открити отклонения, финансовият министър ще трябва да представя пред кабинета корективен план.

Членовете на съвета трябва да имат „високи нравствени качества“, да са икономисти с минимум магистърска степен. Освен това трябва да имат поне 10 години опит в областта на икономическия анализ или в управлението на публичните финанси.

Предишното Народно събрание също обсъжда такъв законопроект, но не можа да го приеме окончателно заради политическата нестабилност. Създаването на фискален съвет обаче е задължително, защото така страната ни ще

отговори на изискванията на евродирективата 2011/85/ЕС. Крайният срок за транспонирането ѝ е изтекъл в края на 2013 г. Заради закъснението срещу България е заведена наказателна процедура.

✓ Разделят ДКЕВР на две комисии

Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) ще бъде разделена на две - енергийна и водна, а съставът ѝ ще се избира от Народното събрание.

Такива промени в Закона за енергетиката бяха приети на първо четене от парламентарната комисия за наблюдение на дейността на ДКЕВР, събщи БГНЕС.

С гласовете на управляващото мнозинство бяха приети поправките, които са внесени още от служебното правителство на Георги Близнашки. Те се отнасят основно за три неща - изборът на членове на ДКЕВР от Народното събрание, а не от Министерски съвет; заседанията на комисията да са изцяло открити; тя да бъде разделена на две - по въпросите на енергетиката и по въпросите на водоснабдяването и канализацията, като председателят остане един и същ.

Въпреки множеството критики от страна както на депутатите от различни парламентарни групи, така и от председателя на комисията Светла Тодорова, промените бяха приети с 9 гласа "за", 0 "против" и 4 "въздържал се".

Консенсус между депутатите и членовете на ДКЕВР имаше единствено по отношение на заложената поправка, която предвижда изборът на състав на комисията да става от Народното събрание, а не от Министерски съвет. Срещу откриването на всички заседания се обяви председателят на комисията Светла Тодорова, която бе категорична, че това ще затрудни изключително оперативната работа на ДКЕВР. Тя не подкрепи и разделянето на комисията в предложението от вносителите вид, тъй като председателят остава един и същ, тъй като това по никакъв начин няма да повиши ефективността. От ДКЕВР поискаха и да бъде разгледан въпросът с финансирането на комисията, тъй като в момента има приходи от около 10-12 млн. лева годишно, но те отиват в държавния бюджет, а Министерство на финансите отпуска около 4 млн. лева бюджет, които не стигат за нормалното функциониране на комисията.

Тази тема бе подкрепена от народния представител от БСП Таско Ерменков, който попита каква заплата взимат старшите експерти към комисията и как се очаква те да пишат актове за милиони със заплата от 500 лева. Заплатата на старши експерт е около 650 лева, поясни Светла Тодорова, като подчерта, че в момента има множество незаети бройки, защото за работа кандидатстват не специалисти в сектора, а просто хора, търсеци работа.

Председателят на Патриотичния фронт Валери Симеонов обяви, че е за създаването на изцяло две различни комисии, които да не бъдат с един и същ председател. Той подкрепи и тезата, че няма да бъде много добре от оперативна гледна точка всички заседания да бъдат открити. "За" по-голяма финансова независимост се обяви и депутатът от ГЕРБ Валентин Николов, който призова този въпрос да се реши между първо и второ четене на законопроекта.

Според Таско Ерменков законопроектът се приема прибързано и е много по-добре да се напише закон, на който да бъде отделено достатъчно време и да се изготви така, че да бъде приет от мнозинството. Към момента консенсус има единствено по отношение на избора на състава на ДКЕВР от Народното събрание, докато по всички други текстове има забележки, подчерта той в защита на своята теза. Неговият колега Красимир Янков обяви, че БСП ще предложи промяна, спрямо която председателят на ДКЕВР да се избира с мнозинство от две трети от народните представители. Според Янков с този законопроект, както и други такива, се предлага само опаковка на административни реформи, а не реална реформа.

✓ Енергето хитрува с глобите на регулатора

Трите електроразпределителни предприятия (ЕРП) хитруват при получаване на констативни актове за нарушения и така се изплъзват от плащане на глоби. Това се оплака вчера председателят на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) Светла Тодорова пред парламентарната комисия за контрол над ДКЕВР.

За да влезе в сила глобата, ЕРП-то трябва да изпрати свой упълномощен служител до комисията, за да получи констативния акт, каза Тодорова. Когато от ДКЕВР се обаждали на ЧЕЗ, ЕВН или „Енерго-Про“ да си получат актовете, от дружествата често казвали, че съответните служители не са свободни и така документите престоявали, докато не отпаднат по давност. Друг редовен номер бил чрез упълномощаването на служителя куриер на енергето. Обикновено в пълномощното пишело „да получи 2 акта“, при положение, че те са примерно 10 на брой. После в съда останалите 8 падали, защото не са връчени правомерно, разказа Тодорова пред депутатите.

От депутатите единствено лидерът на Патриотичния фронт Валери Симеонов реагира на това оплакване. Той посъветва ДКЕВР занапред да връчват актовете направо на ръководствата на електрокомпаниите, когато идват да искат повишение на цените.

От обясненията на Тодорова не стана ясно защо регулаторът не изпраща свои служители, които да връчват актовете на ЕРП-тата. Шефката на регулатора обаче се оплака от липса на достатъчно служители, които да присъстват на делата в съда. „Всяко наказателно постановление се гледа от съда в населеното място, където е извършено нарушението, а ние имаме само 8 души в правната дирекция, които трябва да ходят из цялата страна“, каза Тодорова. По този повод тя помоли депутатите да променят енергийния закон, така че събраните такси и глоби да остават в комисията. Сега те са публични държавни вземания и отиват в държавния бюджет. ДКЕВР събира всяка година около около 12 млн. лв. глоби и такси. Бюджетът на комисията за 2015 г. е 3,8 млн. лв.

✓ **Парламентът ще въвежда гарантирана доходност за пенсионните фондове**

Ако това стане, това ще бъде единственият инвестиционен инструмент, при който има такава

Парламентът обмисля да задължи пенсионните фондове задължително да гарантират положителна или поне нулева доходност на сметките в тях. Това заяви председателят на парламентарната бюджетна комисия Менда Стоянова в сутрешния блок на "Нова телевизия". По думите ѝ трябва да се гарантира, че средствата в партидите не се топят. От началото на миналата седмица народни представители от ГЕРБ твърдят, че част от пенсионните фондове са източени, доходността им е отрицателна, средствата в тях няма да стигнат за изплащане на пенсия. През следващата седмица бюджетната комисия ще задължи Комисията за финансов надзор да представи доклад как контролира пенсионните фондове и как работят те. Атаката по пенсионните фондове и сравняването на капиталовата схема с разходопокривната в Националния осигурителен институт подкопават доверието в пенсионната система като цяло и е част от аргументацията за смяната в пенсионния модел, гласувана в края на 2014 г. с гласовете на ГЕРБ, ДПС и няколко депутата от ЛИДЕР. Според поправките новопостъпващите на пазара на труда трябва да изберат дали да се осигуряват в НОИ или в частен фонд.

Доходността е положителна

Доходността в пенсионните фондове е положителна и е крайно време да се спре със спекулациите по въпроса, коментира в отговор пред "Нова телевизия" Даниела Петкова, председател на управителния съвет на пенсионноосигурителна компания "Доверие". Тя представи извадка от интернет страницата на Комисията за финансов надзор за доходността на фондовете.

Според Менда Стоянова фондовете трябва да бъдат задължени да осигуряват поне реална нулева доходност и да гарантират парите на хората, за да може след години да имат поне същата покупателна способност. Тя още веднъж каза, че в момента никой не може да гарантира парите в частните пенсионни фондове, особено при срив или лошо управление, и посъветва всеки работещ да се интересува къде са парите му и как се управляват те.

"На пенсионните фондове продължава да не ни е ясно защо само ние изчисляваме реална доходност на спестяванията в универсален пенсионен фонд. Защо не се поставя въпросът за реалната доходност и на други видове спестовни продукти за същия период от време, при същия темп на натрупване, дали тяхната доходност е по-висока от инфлацията или не? Ако на другите спестовни продукти се окаже, че реалната им доходност е отрицателна, ще вземат ли парите на съответните спестители в държавния бюджет? А сега, след като стана ясно, че реалната доходност на спестяванията в универсални пенсионни фондове е положителна, да не се окаже, че всички други подобни продукти са с отрицателна такава", коментира Даниела Петкова пред [dnevnik.bg](#).

В момента единствената гаранция, която държавата дава по отношение на инвестициите на гражданите, е гаранция на депозитите в банките, но за нито един финансов инструмент няма изискване за неговата доходност.

Как инвестира държавата

Тъй като политиките отбелязват, че единствено държавата може да даде гаранция за парите на бъдещите пенсионери, Даниела Петкова коментира често давания пример за учителския фонд, при който в извънбюджетна сметка на НОИ от 1997 г. се събират пари от около 90 хил. учители.

"В тази сметка, наречена учителски пенсионен фонд, за целия период от време от 1997 г. до края на 2013 г. са събрани активи за около 370 млн. лв., като на учителите се удържа задължителна допълнителна вноска в размер на 4.3%, и то без да им се дава свободен избор. Вноската в този фонд е почти колкото в универсален пенсионен фонд. Единствените инвестиции, за които има информация, че прави този фонд, са, цитирам, "приходи от лихви и приходи от лихви и отстъпки от държавни ценни книжа". Като пресмятаме доходността, макар и на базата на оскъдната информация, която имаме, се създава впечатление, че тя вероятно е под реалната, въпреки че фондът работи без такси", отбелязва Петкова. По думите ѝ от 2002 г. до момента инфлацията е 65.95%. "Ако оттогава досега тяхната доходност е под тези проценти, нека те да обясняват защо им е отрицателна реалната доходност. И не на последно място - за толкова дълъг период от време резултатът от работата на този учителски пенсионен фонд е, че 17 767 учители от всички над 90 хил., които се осигуряват, получават "достойната" по размер пожизнена добавка към пенсиите си в размер средно на 34.06 лв. по данни на НОИ и само около 2100 учители получават малко над 250 лв., но не пожизнени пенсии, както в универсалните пенсионни фондове, а срочна пенсия за около 3 години", отбеляза Петкова.

✓ **Бизнесът ще движи иновациите повече от потребителите**

Интернет на нещата, дрони, 3D принтиране и наносателити ще бъдат основните тенденции на настоящата година, сочи нов доклад на Deloitte

Интернет на нещата, дроните, 3D принтирането и наносателитите ще са водещите технологични тенденции през 2015 г. Очакванията са тяхното развитие да доведе до разместване на пластове на редица индустрии. Макар голяма част от тях да са насочени към обикновените потребители, за момента именно корпорациите ще се възползват максимално от новите възможности, които те отварят. Такива са изводите в годишния доклад "Прогнозите за технологиите, медиите и телекомуникациите" на консултантската компания Deloitte.

Интернет във всичко

Свързването на все повече устройства и дори предмети с глобалната мрежа е тенденция, която започна още от появата на смартфоните и впоследствие на таблетите. Концепцията за Интернет на нещата (Internet of Things - IoT) предвижда почти всяка вещь да има онлайн свързаност. От автомобила, през хладилника и вратата на гаража до четката за зъби, термостатите и осветлението в апартамента. Deloitte предвижда, че през 2015 г. ще бъдат доставени един милиард

подобни устройства, което е 60% ръст спрямо предходната година. Общият брой на свързаните джаджи от този тип ще достигне 2.8 млрд. Пазарът на конкретния IoT хардуер се оценява на 10 млрд. долара, докато свързаните с тях услуги - на 70 млрд. долара. Въпреки че се изтъкват ползите от Интернет на нещата за обикновените потребители, според анализаторите основно корпорациите и бизнесът ще се възползват от тях. Според Deloitte 60% от закупените устройства ще са предназначени за корпоративна употреба, като фирмите ще отговарят и за 90% от потреблението на свързани услуги. В доклада се посочва, че все още IoT и автоматичната обмяна на информация между отделните машини решава само част от проблемите. Например дори и потребителите да синхронизират и контролират дистанционно пералнята си у дома от работното си място, все още се сблъскват с други следващи дейности, които изискват физическо присъствие. Например след изпирането дрехите трябва да се извадят и прострат или сложат в сушилнята.

Специализираните дрони

Безпилотните летателни апарати бяха доскоро почти ексклузивна играчка само за военните. Развитието им доведе до намаляване на размерите и значително понижение на цената им, което ги прави по-достъпни за обикновените потребители и бизнеса. Най-евтините модели започват от 300 долара, докато по-сложните и големи варианти, които са повече от полза за корпорациите, струват към 10 хил. долара. Това обаче е нищо в сравнение с бойните MQ-1 Predator, чиято единична цена е 4 млн. долара. Deloitte прогнозира, че броят на цивилните дрони ще достигне 1 млн. бройки през тази година, като само през 2015 г. ще бъдат продадени 300 хил. безпилотници за гражданско ползване. Приходите от този пазар се очаква да достигнат между 200 и 400 млн. долара.

Все още дроните се използват за нишови дейности. Обикновените потребители прибягват до тях основно когато им трябва заснемане на видео от въздуха. Има модели, които са създадени да следят даден човек непрекъснато, като повечето варианти могат да бъдат управлявани от таблет или смартфон. В корпоративния сектор те позволяват да се извършват дейности, които преди са изисквали наемането или притежаването на хеликоптер. Така например могат лесно да се правят геоложки изследвания от въздуха, фермерите могат да правят оглед на своите насаждения и др. От Deloitte отчитат високата полза и добавената стойност на дроните, но за момента смятат, че тяхната употреба няма да бъде толкова масова и пазарът ще остане сравнително нишов.

Революцията на 3D принтирането

За потенциала на триизмерните принтери се говори от няколко години, но едва отскоро започнаха да се забелязват първите ефекти от тях. Причината е, че достъпните модели се появиха едва неотдавна. Но вместо да предизвикат очакваната революция, че ще се създаде една своеобразна "фабрика у дома" и всеки ще може да си принтира част или желан предмет къщи, те отново се оказват най-полезни за бизнеса.

Предвижданията на Deloitte са през 2015 г. да бъдат продадени близо 220 хил. 3D принтера на обща стойност 1.6 млрд. долара. Това е близо двоен ръст спрямо миналата година като количество и 80% като стойност. До 2017 г. близо 70% от тези устройства ще бъдат закупени от обикновени потребители. Но тези 3D принтери ще са с ограничени възможности за производство и няма да могат да правят достатъчно качествени или сложни предмети. За сметка на това бизнесът, който може да си позволи по-добри и функционални модели, ще извлече по-голяма добавена стойност от тях. Според Deloitte триизмерните принтери за корпорациите ще съставляват близо 90% от общата стойност на пазара и ще отговарят за около 95% от принтираните предмети. Създадената икономическа стойност от бизнеса ще бъде 99%. Все още те ще се използват основно за създаване на бързи прототипи и компоненти, които да улеснят масовото производство. Едва 10% от принтираните обекти ще са част от цялостно производство.

Наносателите на хоризонта

Миниатюризацията на сателитите се очаква да промени напълно телекомуникациите в орбита. Очакванията на Deloitte са през тази година в околоземното пространство да бъдат изведени 500 наносателита. Това са спътници, които тежат между един и десет килограма, докато традиционните им събратя имат маса обикновено от няколкостотин килограма до няколко тона. По-малките сателити са по-лесни и евтини за извеждане в орбита, защото стойността на един космически проект зависи пряко от това каква маса товар трябва да бъде изстрелян около Земята. Те са по-лесни за разработване и построяване, за тестване и съответно за оборудване с най-модерната техника. До началото на 2014 г. са изведени около 170 наносателита, а прогнозата на Deloitte е през настоящата година да бъде отчетен ръст от близо 300% от общите сателити, които ще се намират в орбита.

Те обаче все още се далеч да заменят напълно големите си събратя. Наносателитите са изправени пред няколко проблема. Малките им размери затрудняват позиционирането им в орбита, така че да излъчват стабилен сигнал. Компактността им не позволява да се инсталират мощни източници на енергия, които да осигурят по-доброто им функциониране. Големите сателити разполагат с тежки литиево-йонни батерии и големи соларни панели, с които да си осигуряват необходимата енергия, докато при наносателитите не се позволява да се инсталират подобни източници с достатъчен енергиен капацитет. Малките им размери също така не позволяват да се инсталират големи и мощни антени, които да предават силен и стабилен сигнал. Поради тези причини все още големите сателити са предпочитани за дейности, които изискват да се предава сигнал с голям капацитет (телевизия, интернет, радиосъобщения и т.н.). Затова и малките сателити се използват все повече за заснемане от орбита на земната повърхност и засега не се очаква да заменят напълно традиционните спътници. Но в дългосрочен план тези препятствия могат да бъдат преодоляни и да преобърнат индустрията.

✓ Пазарът за компютри забави спада си през 2014 г.

В развитите държави се завръща търсенето на РС, докато в развиващите са ориентирани към смартфони и планшети

Пазарът за персонални компютри показва признаци на стабилизиране, но продължава да се свива и през 2014 г. Това показват предварителните резултати на двете големи изследователски компании Gartner и IDC. Макар данните между двете компании да се разминават, те очертават тенденция на стабилизиране на пазара и ръст на доставките сред водещите производители.

Според IDC продажбите на РС са се понижали с 2.1% през 2014 г. спрямо предходната година, или от 315 млн. до 308 млн. бройки, а Gartner отчита спад от 0.2%, или от 316 млн. на 315 млн. бройки.

Регионализиране на тенденциите

Водещи пазари продължават да са американският и европейският, но ръстът при тези развити региони не е достатъчно силен, отбелязват от IDC. Слабо представяне има при развиващите се държави, където персоналните компютри не се радват на толкова висок интерес, отчита Gartner. Причините за това се коренят в тенденциите при продажбите и проникването на смартфоните и планшетите. В развитите пазари за мобилните устройства се смята, че вече са навлезли стабилно и са достигнали своя пик, което дава предпоставки потребителите да възобновяват интереса си към РС.

"Продажбите на планшети достигнаха до своя пик в края на 2013 г. и началото на 2014 г., като задминаха тези на РС. Сега, след като планшетите навлязоха в основните пазари, потребителският интерес бавно се връща към персоналните компютри", коментира Микако Китагава, анализатор в Gartner. Той допълва, че има регионално разделение. Например в САЩ и Западна Европа се отчитат добри продажби на РС, докато в развиващите се пазари има по-слаби доставки.

"Тази разлика смятаме, че се дължи на силния интерес към смартфони и планшети в тези държави, докато компютрите са с по-нисък приоритет сред потребителите", коментира Китагава от Gartner. Според него това е причината за слабите резултати на РС производителите на пазари като Индия и Китай.

Топ 5 производители

Водещите производители на компютри отчитат растеж на доставките през 2014 г. Лидер на пазара е Lenovo, който разширява присъствието и продажбите си в Европа и Северна Америка. През последните месеци китайската компания измести Hewlett-Packard, която в момента е на второ място. Макар и да намалява пазарния си дял, американският гигант отчита ръст на доставките през 2014 г. С подобен резултат е и Dell, който заема третата позиция на пазара за компютри през изминалата година. От топ 5 единствената компания със спад на продажбите е Acer, като и IDC и Gartner отбелязват, че има понижение от 1.6%.

Разминаване между двете изследователски фирми има при това кой е на пета позиция сред световните производители на компютри. Според IDC това е Apple, която отчита ръст от 15.7% на продажбите до 19.8 млн. бройки през 2014 г. Но Gartner отреждат петата позиция на Asus - с доставки от 22.8 млн. бройки, или ръст от 9.5% на годишна база.

[Вестник Дневник](#)

✓ Главният прокурор и депутати поискаха конкретика в съдебната стратегия

Правната комисия на парламента не стигна до гласуване на проекта за стратегия за съдебна реформа на заседанието във вторник, на което бяха изслушани становищата на главния прокурор, Висшия съдебен съвет, Върховния касационен съд. Обсъждането ще продължи в четвъртък, за да се чуят мненията на всички политически парламентарни партии в комисията.

Главният прокурор, който говори пръв, препоръча "по-точни формулировки, времеви граници, повече конкретика" и призова отново за обсъждане с участие на професионалната общност, защото - каза той - "активно такова обсъждане не се е провело", въпреки че на 26 ноември Висшият съдебен съвет проведе обсъждане на проекта, на което съсловните организации на магистратите изказаха становищата си.

Изпълняващата функциите председател на ВКС Таня Райковска внесе яснота в дискусиата като подчерта, че стратегията по правило очертава рамката и от такъв документ не бива да се изисква конкретика. Достатъчно конкретни и важни са целите на стратегията, сред които основните са независимост на съда, ефективност на правосъдието, каза тя и подкрепи "по принцип" документа.

На днешното заседание, въпреки че не се гласува, се очертаха позициите на основните политически сили.

Мая Манолова подкрепи документа, Четин Казак видя повече кусури и заяви, че без промяна на Конституцията ВСС не може да бъде разделен

Очаква се БСП да подкрепи документа, стана ясно от изказването на Мая Манолова, с уговорката, че още нямат политическо решение. Тя обаче смята, че не трябвало набързо да се приеме стратегията, а да продължи обсъждането в професионалната общност. Манолова също смята за пропуск, че в стратегията липсвала конкретика, а и не било посочено необходима ли е промяна в конституцията за някои промени.

В заключителното си изявление министърът на правосъдието Христо Иванов обясни в отговор на възраженията за общото звучене на документа, че конкретика и подробности ще се обсъждат, когато бъдат представени проектите за законодателни промени, чрез които трябва да се осъществи стратегията.

А на укорите на Мая Манолова, че липсвала яснота в стратегията дали са необходими конституционни промени Иванов отговори, че той няма политическа партия зад гърба си, на чиято подкрепа да разчита, за да има смисъл да изразява едно или друго мнение по въпроса дали е необходима конституционна промяна. Иначе Министерството на правосъдието е готово и с пакет за такива промени, добави министърът. И попита Мая Манолова "дали парламентът е готов да ги приеме".

Четин Казак (ДПС), след като обобщи, че имало и "добри моменти" в стратегията, попита: "А защо трябва да се разделя ВСС на две колегии". С което постави под въпрос основен акцент в проекта. Според него това ще капсулира съсловията. И "ще отвори вратите за неформални обвързаности вътре в тях", коментира депутатът, без да поясни какво има предвид. Но най-открояващият се момент в изказването на Казак бе еднозначната му позиция, че такова реструктуриране на ВСС е невъзможно без конституционна промяна. Не само това, но и промяната можела да бъде направена само от Велико народно събрание, заяви той.

От изказването на Четин Казак не се разбра дали изразява позицията на ДПС или лична.

Петър Славов /РБ/ подкрепи документа. Депутати от ГЕРБ на днешното заседание не се изказаха. Обсъждането продължава в четвъртък.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Съвет на мъдреците ще наблюдава бюджета

София. Съвет на мъдреците ще наблюдава подготовката и изпълнението на държавния бюджет, както и прогнозите на Министерството на финансите за икономиката на страната. Това предвижда закон за фискалния съвет, който е подготвен от МФ. Предвижда се съветът да се състои от 5-има членове, в това число председател, които ще се избират от парламента с мандат от 6 години. Членовете на съвета ще трябва да имат висше икономическо образование със степен "магистър" и не по-малко от 10 г. професионален опит в областта на икономическия анализ и/или управлението на публичните финанси. В съвета ще може да влизат и чужденци. Подобен съвет вече има в Германия.

Законът трябва да бъде приет заради изискванията на ЕС. Фискален съвет, който да наблюдава бюджета, трябваше да има в България до края на 2013 г. Затова в предишното 42-ро народно събрание беше внесен проект на закон за фискален съвет, който обаче поради липса на достатъчно време не беше окончателно приет - беше приет на второ четене от ресорните парламентарни комисии, но не и на второ четене в зала. Затова сега в парламента ще бъде внесен нов вариант на закона.

Съветът на мъдреците ще изготвя становища към прогнозите на Министерството на финансите за икономиката на страната, както и към проектите за държавния бюджет. С новия закон ще се въведе и автоматична корекция, ако бюджетният дефицит надвиши границата от 3% от БВП. В такива случаи бюджетният дефицит ще трябва да слезе под тази граница в рамките на не повече от две последователни години. Освен това до два месеца, след като стане ясно, че бюджетният дефицит ще надмине 3%, министърът на финансите ще трябва да изготви план за корекция, който да предвижда мерки за намаляване на дефицита.

[Вестник Сега](#)

✓ България не покрива минимума за качество на живот в ЕС

Само Албания е по-зле от нас в Европа по отношение на корупцията

България продължава сериозно да изостава в развитието си в сравнение с другите държави в ЕС, като дори не успява да покрие минимума за качеството на живот. Това показва последното издание на Индекса на настигане, представено от институт "Отворено общество". Изследването обхваща 35 държави в Европа - старите членки, новите и тези, които са кандидати за присъединяване към алианса. Нивото на развитие на страните се измерва по четири категории - икономика, добро управление, демокрация и качество на живот. Самите категории включват 47 базови индикатора.

Изследването за 2014 г. търси отговор на въпроса "Стигнахме ли вече?", като изводите показват, че за някои страни отговорът е положителен. България обаче е в групата на държавите, които затвърждават негативните тенденции. Тя даже влошава позициите си и пада на 29-о място, докато в предходното изследване - за 2013 г., беше 28-а в класацията.

Най-лоши са данните за качеството на живот у нас, като в тази категория не покриваме минимума по нито един критерий. По образование заемаме 28-о място с 33 точки при минимум за напредналите страни от 43 точки. В здравеопазването нещата стават още по-лоши. Тук сме на 31-во място със скромните 24 точки при минимум от 52. Така стоят нещата и със социалните проблеми, но тук поне покриваме минимума за ЕС. Все пак добрата новина е, че като цяло за качество на живот се изкачваме с една позиция спрямо 2013 г. и сега сме на 30-о място в групата.

Индексът показва най-добри показатели за икономиката ни, която е класирана на 28-о място. Например тук един от базовите показатели е държавният дълг, по който сме на второ място в общата класация със 78 точки. Първо място е за Естония с 83 точки. По отношение на енергийната интензивност обаче сме на последното място с нула точки, а за пътищата сме пратени на 30-а позиция.

В категорията добро управление България заема 29-о място. По критерий корупция сме единствената държава, която не покрива минимума за ЕС, освен това сме на предпоследното 34-то място. След нас е само Албания. Не е изненадващо положението ни и по другите показатели - 32-ри по електронно правителство, 31-ви по върховенство на закона. Интересно е, че ефективността на правителството ни отрежда 30-о място, а по отношение на политическата стабилност минаваме минимума за Европа и заемаме 27-о място. Най-напред сме по липсата на конфликти и напрежение - 18-и.

В категорията демокрация сме на 28-о място, но няма нито един критерий, който да дава добри сигнали. По отношение на свободата на медиите сме класирани на 30-о място. Ако погледнем доверието в демокрацията, положението е дори по-отчайващо - 32-ро място, като с този резултат дори не минаваме минималното ниво за всички членки на ЕС.

"България е в застои." Такъв извод направи Марин Лесенски от института след представяне на изследването. Управляващите обаче решиха да гледат с оптимизъм на данните. "Има два начина за тълкуване на резултатите от изследването - оптимистичен и песимистичен. За мен оптимизмът е длъжностна характеристика. Не е приятно да чуем,

че ни изпреварват страни като Черна гора и Хърватия, но това трябва да ни мобилизира, а не да ни отчайва", коментира вицепремиерът Меглена Кунева при представянето на индекса.

КЪДЕ СА ДРУГИТЕ

След нас в комплексната класация от страните членки е само Румъния, която е на 30-о място. В дъното са Сърбия, Турция, Македония, Босна и Херцеговина и Албания. Черна гора обаче ни изпреварва с една позиция. Полша също бележи забележителни постижения с 18-о място. Но има и обратни примери - когато страни с високи стартови позиции (като Унгария или Словения) влошават положението си.

✓ Ресторантите ще бъдат глобявани от 1 февруари, ако не посочват алергените

Близо 10 тона моркови с пестициди над нормата е бракувала агенцията по храните

От 1 февруари инспекторите от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) ще започнат да глобяват заведенията за хранене, които не посочват на видно място има ли алергени в предлаганите от тях храни, съобщи шефът на агенцията проф. Пламен Моллов. Вчера той представи резултати от направените проверки около отминалите празници.

Изискването за обозначаване на алергените е от 13 декември м.г., когато влезе в сила новият европейски регламент за етикетирание на храните. Още оттогава от БАБХ имат право да налагат санкции, но по искане на земеделското министерство и на браншови организации бе прието да има буферен период, докато търговците свикнат. "До края на януари ще направим анализ, за да видим процента на тези, които прилагат новите разпоредби и дали те имат обективни затруднения. Ако голяма част не изпълняват регламента, значи нещо с разгласата не е както трябва", коментира проф. Моллов.

За пореден път той обясни, че в българското законодателство все още няма разпоредби за санкции, когато не се спазват европейските правила. Затова агенцията ще налага глоби по закона за храните, според който за неправилно етикетирание санкцията е от 250 до 1000 лв. За едноличните търговци глобите са между 500 и 3000 лв. Според проф. Моллов наказанията не са достатъчно строги и трябва да станат "по-респектиращи". По думите му трябва да се въведат две нива на глоби. При първото може да се запази сегашният размер, но второто трябва да е стопиращо, т.е. да залага поне 2-3 пъти по-висока санкция. При това в момента се санкционират фирмите, а не физическите лица. Така дори даден обект да бъде затворен, собственикът му може да регистрира нова фирма и да продължи да нарушава закона, каза Пламен Моллов.

13 111 килограма храни са бракувани около празниците, показват резултатите от над 17 000 проверки на БАБХ между 1 декември 2014 г. и 5 януари т.г. Най-често става дума за млечни и месни продукти с изтекъл срок на годност. Лоша хигиена, липса на проследимост къде и кога са произведени продуктите, неясни суровини и сбъркани документи също са сред масово срещаните нарушения. Почти навсякъде липсват и системи за самоконтрол. В Пазарджишко са открити близо 10 тона моркови със завишено съдържание на пестициди, които веднага са били бракувани.

300 сигнала са получени в агенцията през последния месец по интернет от бдителни граждани. Близо 80% от жалбите са за грешки в етикетите и изтекъл срок на годност на продуктите, а към 20% - за наличие на чужд предмет в храната. "Става дума за ножчета, пирони, буболечки, камъчета - каквото се сетите", коментира проф. Моллов.

От БАБХ са започнали специални проверки на биохраните у нас заради писмо на ЕК от декември м.г. за зачестили случаи на измами в целия ЕС. "Обикновени храни се преупаковат като биохрана. Явно това е сериозен бизнес, който е съизмерим с трафика на наркотици", коментира шефът на БАБХ. По думите му този вид проверки отнемат повече време, защото освен биопродуктите се налага да се провери и сертифициращата организация, която по принцип трябва да контролира този тип стоки.

ГМО

След 4-годишни спорове вчера Европейският парламент прие ново законодателство, според което от март тази година държавите в ЕС могат да ограничат или да забранят отглеждането на ГМО на тяхна територия, независимо дали това е позволено на европейско ниво. Отделните страни ще могат да се придържат към провежданата от тях екополитика с аргументи, различни от тези на Европейския орган по безопасност на храните (EFSA). ГМО културите ще могат да бъдат забранявани и на база на териториално-селищно устройство и социално-икономическо въздействие, избягване на нежелано присъствие на ГМО в други земеделски продукти и стопанства. Забраните биха могли да включват и групи от ГМО, дефинирани по култура или характерен признак. Преди това да стане, ГМО компаниите трябва да дадат съгласие за ограничения на разрешителните си за продажба. Ако те откажат, страните могат да наложат забраната едностранно. В момента единствената разрешена ГМО култура в ЕС е царевицата MON810.

Вестник Преса

✓ 700,16 лв. средният осигурителен доход за ноември 2014 г., по данни на НОИ

Размерът на средния осигурителен доход за страната за месец ноември 2014 г. е 700,16 лв., съобщи от НОИ.

Средномесечният осигурителен доход за страната за периода от декември 2013 г. - ноември 2014 г. е 679,98 лв.

Определеният средномесечен осигурителен доход за страната за посочения период служи при изчисляване размерите на новоотпуснатите пенсии през месец декември 2014 г., съгласно чл. 70, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване.

✓ Вицепремиерът Меглена Кунева: Влизането ни в Шенген да стане приоритет и на ЕС

„Влизането на България в Шенген да не е приоритет само за нашата страна, а и за цяла Европа“. За това настоя вчера вицепремиерът по координация на европейските политики Меглена Кунева по време на дискуссия в СУ „Св. Климент Охридски“ за мястото ни в ЕС. Тя съобщи, че в най-скоро време ще се организира среща в София между вътрешните министри на страните от съюза, на която ще се обсъдят действията за единна европейска политика и евентуалното ни членство в безвизовото пространство. „Като външна граница на ЕС за България е важно още по-остро да поставим въпроса за присъединяването ни към Шенген“, категорична бе Кунева и за пореден път подчерта, че сме напълно готови и отговаряме на всички критерии за членство. Вицепремиерът изрази мнение, че България трябва да влезе в безвизовото пространство в комплект с Румъния, тъй като в противен случай ще се наложи между двете страни да има граница. Според нея в ЕС гледат на Шенген като на инструмент за натиск за осъществяване на съдебната реформа и предприемане на антикорупционни мерки у нас. „Разбирам това желание, но искам да убедя нашите партньори, че ние и без този натиск сме способни да си свършим работата“, заяви Кунева.

[Вестник Класа](#)

✓ Как цените на горивата променят цените на храните?

„В последните 12 месеца се забелязва леко поевтиняване на хранителните стоки у нас, това важи и за почти всички услуги“, коментира в студиото на „Здравей, България“ икономистът Лъчезар Богданов.

На световните борси обаче ситуацията не е съвсем същата. „Към вчерашна дата част от продуктите спрямо преди година са по-скъпи. Говорим за говеждо месо, агнешко месо, зехтин. Какато е с 50% нагоре, кафето също е по-скъпо, но там действат и други фактори освен стойността на горивата“, заяви Богданов.

Ако падне с 10% цената на горивата, то цените на стоките в общата потребителска кошница падат с 1%. 20% спад в цените на горивата означава спад в цените на общата кошница с 2%, но това не означава, че всичко ще поевтинее или че ще поевтинее точно с толкова. При всички случаи структурата на потреблението ще се промени, такава голяма промяна не сме виждали от доста време, отчитат експерти.

„Интересно е, че когато петролът поскъпна 4 пъти, бензинът поскъпна две пъти. Сега трябва да очакваме сходна тенденция: щом петролът поевтинява, то това се отразява и на цените на бензина, но не в такава степен“, коментира в студиото финансистът Банчо Банов.

[investor.bg](#)

✓ Световната банка понижи очакванията си за глобалния растеж до 3% през 2015 г.

Икономическата среда остава прекалено зависима от един "двигател" на възстановяването – САЩ, посочва институцията

Световната банка (СБ) намали прогнозата си за растежа на световната икономика, като предупреди, че икономическата среда остава прекалено зависима от един "двигател" на възстановяването – САЩ.

В своя шестмесечен доклад за перспективите пред световната икономика институцията прогнозира ръст на глобалния брутен вътрешен продукт (БВП) с 3 на сто през тази година и с 3,3 на сто през 2016 г. През юни 2014 г. икономистите на банката прогнозираха глобалния растеж през тази и следващата година да бъде съответно 3,4 на сто и 3,5 на сто.

Банката вдигна прогнозата си за растежа на САЩ през тази година от 3% до 3,2%, но този на еврозоната бе понижен от 1,8% до 1,1%. Според експертите британският БВП ще се разшири с 2,9 на сто през 2015 г. Най-значителното отстъпление пък бе отчетено при Русия, чиято икономика сега се очаква да се свие с 2,9 на сто, вместо да нарасне с 1,5 на сто.

Институцията обяви, че очаква по-ниските цени на петрола да дадат тласък на глобалната активност. Въпреки това експертите предупредиха за известни "на срещни ветрове", които вероятно ще смекчат ефекта на спадащите цени на суровината. В списъка попадат слабото доверие сред потребителите и бизнеса и неспособността на големите централни банки да намалят лихвените проценти под настоящите рекордно ниски нива, за да дадат тласък на инфлационните очаквания.

"Глобалната икономика върви с един двигател", каза Каушик Басу, главен икономист в СБ. "Това е само икономиката на САЩ, а това изправя световната икономика пред толкова много несигурност. Нуждаем се от няколко двигателя", добави той пред Financial Times.

Базираната във Вашингтон институция обяви, че очаква спадът на цените на петрола, който достигна приблизително 60% от юни 2014 г. насам, да стимулира глобалния растеж с около 0,5 на сто в средносрочен план. Въпреки това банката заложи на песимистичния тон относно перспективите пред световната икономика, тъй като "рисковете за това бавно движещо се глобално възстановяване са значителни и по-скоро неблагоприятни".

Най-сериозната заплаха за глобалната икономика банката вижда в очакването от мнозина нормализиране на паричната политика в САЩ. През миналата седмица протоколът от последното заседание на Федералния резерв показа, че институцията може да повиши лихвените проценти още през април. СБ се опасява, това може да доведе до внезапно затягане на финансовите условия за правителствата и корпорациите от развиващите се пазари, които и в момента продължават да се радват на евтини кредити.

Въпреки това СБ не очаква повторение на трусовете, които засегнаха развиващите се страни през лятото на 2013 г., когато Фед за първи път разкри, че планира да прекрати програмата си за количествено облекчаване. "Корекцията в развиващите се страни се очаква да се развие по-гладко", посочи банката в доклада си.

Според Басу затыгането на паричната политика в САЩ ще принуди централните банки от развиващите се пазари да предприемат внезапни лихвени повишения. "Централните банки на страните от развиващия се свят ще трябва да реагират, но реакцията не трябва да бъде по-агресивна от тази преди година и половина", обясни той.

През октомври миналата година Международният валутен фонд понижи прогнозите си за растежа на световната икономика, като посочи, че глобалният БВП ще отбележи ръст от 3,3 на сто през 2015 г. вместо дотогава очакваните 3,4 на сто. Очаква се следващата порция икономически прогнози на Фонда ще бъде представена през втората половина на януари.

✓ Калфин ще внедрява дуалното обучение в общини с висока бедност

Мярката цели да намали безработицата сред младежите

Социалният министър Ивайло Калфин ще търси механизми за внедряване на дуалното обучение в общини с преобладаваща бедност. Това е заявил вицепремиерът по време на среща с посланика на Белгия у нас Аник Ван Калстър, цитиран в прессъобщение на социалното министерство.

„Образователната система у нас трябва да се промени. Ще търся механизми, чрез които в общините с преобладаваща бедност да се осигури заетост на учещите, съчетана с образователния процес“, е казал министър Калфин.

Според него дуалното обучение е алтернатива за тези региони, която ще намали безработицата сред младежите. По думите му в страни от Западна Европа тази система дава положителни резултати.

Калфин е посочил, че социалното министерство има опит в провеждането на такъв тип обучения. През 2014 г. са били реализирани пет експериментални курса за професионално обучение на дуален принцип за повишаване на квалификацията на безработни чрез ДП "Българо-германски център за професионално обучение".

Вицепремиерът обаче напомни, че обучението чрез работа е важно за системата за професионално образование, но чуждестранният опит се прилага успешно тогава, когато е съобразен със спецификата на условията в страната.

"Липсата на образование и професионално обучение, безработицата и социалното изключване са проблемни за България", смята още Калфин.

Посланикът на Белгия Аник Ван Калстър е изразил готовност за съдействие и е предложил партньорство, свързано с въвеждането на добри практики.

Тя е запознала министъра с подробности, свързани с ваучерната система за почасова заетост в Белгия. По думите ѝ системата дава добри резултати и показва примери, с които може да се намали безработицата сред населението.

Ваучерната система за почасова заетост е сред водещите идеи в управлението на министър Калфин. До края на 2015 г. предстои да бъде разработен цялостен механизъм за въвеждането ѝ в България.

За въвеждането на дуална система пък от много години настояват представителства на чуждестранните инвеститори. Така например от Германско-Българската индустриално-търговска камара (ГБИТК) отчитат, че по качество на професионалното и академичното образование България се нарежда на последно и предпоследно място в ЦИЕ, а по наличие на специализирана работна ръка – на предпоследно място. Според експертите на камарата един от начините за справяне с този проблем би могло да бъде именно въвеждането на наложилата се в Германия система за дуално обучение и съобразяването с необходимостта на бизнеса от обучение на специалистите в конкретни области.

✓ РБ готви предложение за въвеждане на държавен капиталов стълб в НОИ

Другото предложение на реформаторите е за понижаване на таксите за управление в частните фондове

Поне две предложения за частните пенсионни фондове готви Реформаторският блок. Това стана ясно от думите на Найден Зеленогорски, съпредседател на парламентарната група на Реформаторския блок, пред БНР.

Той обясни, че става въпрос за въвеждане на държавен капиталов стълб в НОИ и за намаляване на таксите за управление на активите.

РБ е провел множество дискусии с експерти, които са специалисти в областта и са избистрени конкретни идеи. Ще трябва да ги обсъдим и да ги предложим на колегите от ГЕРБ, за да търсим общо решение, каза той.

Едната промяна е за евентуално въвеждане на държавен капиталов стълб, обясни той.

"По подобие на универсалните частни пенсионни фондове да може личните пари на лицето X да отидат в този държавен капиталов стълб и те да бъдат управлявани така, че да носят доходност. За нас това е възможност за конкуренция на държавния капиталов стълб с частните капиталови стълбове и възможност за хората да добият максимална допълнителна доходност, която да им гарантира утре втора пенсия", каза Зеленогорски.

Друго предложение на РБ е поетапно да бъдат понижавани таксите за управление на фондовете, за да може да се гарантира по-висока доходност във втория стълб. По закон таксите са до 5% за управление на тези частни пенсионни фондове.

"Надяваме се, че до края на януари, избистрайки цялостната си стратегия по отношение на пенсионните фондове като елемент от цялата актуализация на пенсионната реформа, ние ще излезем с такива общи предложения, които по никакъв начин да не поставят под съмнение тристълбовия модел на пенсионна реформа", посочи Зеленогорски.

✓ България ще играе важна роля за ЕС в периода на своето председателство

То ще донесе много позитиви на страната, смята Любов Панайотова от фондация „Европейски институт“

Основен приоритет на България като председател на ЕС ще бъде приемането на новата седемгодишна финансова рамка на общността. Този коментар направи в ефира на телевизия Bulgaria on Air Любов Панайотова от фондация „Европейски институт“.

Тя припомни колко трудно бе постигнат консенсусът за настоящия програмен период и допълни, че ролята на председателя на ЕС в този случай е много важна. „Председателстващите трябва да могат да правят бързи сметки и предложения, които са най-удачни за страните в съюза“, заяви още Панайотова.

Предизвикателствата пред страната ни като ротационен председател на ЕС ще са свързани още с подготовката на европейските избори и готвения нов състав на Европейската комисия, прогнозира експертът.

Председателството на ЕС е много важно и показва доколко администрацията на страните членки може да се справи със задачите и дали политическата им класа може да задава дневен ред на общността и да се справя с кризи, уточни Панайотова.

Тя посочи, че разходите, коментирани вчера от вицепремиерът Меглена Кунева – към 60 млн. евро, са „долната граница“, но в същото време председателството носи и много позитиви.

Част от разходите, които страната трябва да направи във връзка с председателството си на общността, са свързани с разширяването на присъствието ни в постоянно представителство в Брюксел. „Определено около 200 души трябва да отидат там, което води до изключително големи административни разходи след това – с техните квартири, заплати и т.н.“, коментира още тя.

Същевременно в страната трябва да се обучи и голям екип и в България, тъй като се провеждат над 2 хил. срещи в рамките на председателството, допълни още Панайотова.

Тези срещи и съпътстващи форуми ще донесат много позитиви за страната, смята експертът и допълни, че на тях ще присъстват множество чиновници и международни експерти. „От нас зависи да извлечем и бизнес ползи“, коментира тя.

По нейни думи добре ще е за страната, ако конференциите, които се организират, не бъдат само в София, а и в други български градове - тоест да може да се покаже инвестиционния потенциал на страната.

Панайотова припомни записаното в Договора от Лисабон, според който приоритетите за председателите на ЕС се определят „по тройки“ - тоест съвместно между три държави, които ще оглавяват общността през периода от година и половина. България е в една група с Великобритания, която поема поста ротационен председател на ЕС през второто полугодие на 2017 година, и с Естония, която ще председателства общността в първите шест месеца на 2018 година.

✓ Българското председателство на ЕС ще струва поне 60 млн. евро

Около 500 подготвени чиновници ще са ни необходими, изчисли вицепремиерът Меглена Кунева

България ще застане начело на Съвета на ЕС през втората половина на 2018 година. Подготовката и самото председателство на общността обаче ще струва на страната ни най-малко 60 млн. евро. Тази сметка направи вицепремиерът по координация на европейските политики и институционалните въпроси Меглена Кунева, цитирана от bTV.

Припомняме, че още с приемането на България в ЕС беше определено, че страната ще бъде ротационен председател на общността през второто полугодие на 2018 година. Реално това означава, че в България ще се провеждат част от европейските съвети, неформални срещи, заседания и други прояви. Срещите на върха на лидерите на ЕС пък ще се председателстват от българския премиер.

Преди нас, в началото на 2018 година председател на ЕС ще бъде Естония, а след нас – в първите шест месеца на 2019 година – Австрия.

Всъщност финансовият план за българското председателство още не е изготвен, призна Кунева по време на обсъждане на казуса в Министерския съвет. Тя обаче обясни, че разходите на нито една държава не са били в размер по-малък от 60 млн. евро.

Средства за подготовката на България в Бюджет 2015 не са предвидени, затова и ще бъдат търсени средства по оперативните програми (основно ОП „Добро управление“) и Комуникационната стратегия на правителството, стана ясно още от думите на Кунева.

Подробен План за подготовка ще бъде изготвен „в следващите месеци“ с „организационната рамка, начална фаза на някои дейности като обучения, кариерно планиране, планиране на бюджет и необходимостта от ремонти на конферентната инфраструктура“, обеща още вицепремиерът.

Най-сериозните разходи ще бъдат за обучение на администрацията, тъй като страната ни ще е председател за първи път – за преговорни умения, езици и познаване на европейските теми. Тя пресметна, че страната се нуждае от най-малко 500 добре подготвени кадри.

Други разходи в подготовката ще са за инфраструктура и реклама, посочи още Меглена Кунева. Тя обаче отбеляза, че България може да спечели много от ротационното председателство – по-добра репутация и по-добър административен капацитет, засилване на икономиката и реклама за туризма.

Кунева обаче подчерта, че председателството изисква мобилизиране на усилията на цялата държавна администрация, както и подкрепа от гражданското общество, неправителствения сектор и бизнеса.

Пред журналисти Кунева посочи, че минимумът подготвени кадри от администрацията за председателството е 500.

Като основни теми на българския мандат Кунева очерта преговорите по бюджета на ЕС за следващия програмен период след 2020 г., подготовката на нова стратегия за Съюза след 2020 г., разработването на нова европейска стратегия за сигурност, продължаване на разширяването и развитието на дигиталната икономика.

✓ България ще разработва с ЕК план за успешното усвояване на евросредства

Премиерът Борисов и комисаря по регионална политика Корина Крецу обсъдиха и възможността България да изнася природен газ

Ще бъде изработен съвместен план за действие по досегашните оперативни програми, който да действа през следващите 11 месеца. За това са се договорили премиерът Бойко Борисов и еврокомисарят по регионална политика Корина Крецу, който се срещнаха днес в Брюксел. Целта на плана е успешно да бъде приключено усвояването на евросредствата по досегашните програми, обясниха от правителствената пресслужба.

На разговора присъства и вицепремиерът по европейските фондове и икономическата политика Томислав Дончев. Той увери комисар Крецу, че България е готова да отвори и някои схеми от новите оперативни програми, преди да са одобрени, като се финансират с пари от държавния бюджет.

За нас е от изключителна важност, че Европейската комисия (ЕК) демонстрира, включително и публично, подкрепата си за България, заяви Борисов. „Радостен съм, че Комисията отчита, че България е на фронтната линия предвид проблемите с „Южен поток“ и спрените проекти за АЕЦ „Белене“ и „Бургас-Александрополис“, от една страна, и от друга – ситуацията по границата с Турция и засиленият бежански натиск. С вашето отношение вие ни помагате за стабилността на страната“, коментира Борисов.

Комисар Корина Крецу заяви, че ЕК и България трябва да работят заедно и Комисията е готова да окаже пълна подкрепа на страната ни. „Политическата стабилност е особено важна за нас и е наш дълг да направим всичко по силите си, за да защитим най-чувствителната от географска гледна точка граница в лицето на България“, допълни тя.

Българският премиер и еврокомисарят обсъдиха и ситуацията около газопровода „Южен поток“, както и идеята за изграждането на газов хъб край Варна. Борисов отново припомни и намеренията на страната ни да продължи проучванията за добив на нефт и газ в Черно море.

„На практика, освен да сме преносители и разпределители на газ, България има огромните шансове и амбиции да се превърне в страна, която добива и изнася енергийни суровини. Имаме магистрала, пътища, жп линии и мостове, а тук вече говорим за газови магистрала“, заяви Борисов.

В срещата участва и енергийният министър Теменужка Петкова, като бе обсъдено и изграждането на газовите интерконектори със Сърбия, Гърция и Румъния. Както е известно страната ни се забавя в изграждането и на трите проекта по една или друга причина.

Борисов покани комисар Крецу да посети България през месец май, за да открият заедно автомагистрала „Марица“. Премиерът обеща да покаже нагледно на еврокомисаря местата за изграждането на ключови инфраструктурни проекти като магистралите „Струма“ и „Хемус“ и тунела под връх „Шипка“.

✓ 60% от парите по новата ОП "Човешки ресурси" ще са за трудовия пазар

За първи път социални кухни ще получат европейско финансиране, посочи зам.-министърът на труда Зорница Русинова

Около 60% от парите по одобрената през ноември 2014 година ОП „Човешки ресурси“ ще бъдат насочени към пазара на труда. Около 40% пък ще отидат за социалното включване. Това съобщи в ефира на телевизия Bulgaria on Air зам. - министърът на труда и социалната политика Зорница Русинова.

Общият бюджет на ОП „Човешки ресурси“ е 2,1 млрд. лева. Част от целите, които ще бъдат реализирани със средствата по нея, е повишаването на коефициента на заетост на българите в трудоспособна възраст (между 20 и 64 години) до 76%. В момента той е малко под 60 на сто и целта е доста амбициозна, призна Русинова.

Освен това правителството си е поставило задачата да намали с 260 хил. броя на хората, които живеят в бедност. „Според статистиката всеки трети е в риск от бедност“, допълни зам.-министърът.

Тя посочи още, че има пълна приемственост и няма да има прекъсване на средствата за хората. Част от парите ще продължат да се използват за приемните семейства и други социални дейности, които подобряват качеството на живота.

„Над 660 млн. лева (до 2020 година – бел. ред) ще отидат за социални услуги. Това е доста по-висок процент от предишния период. Около 40% отиват за социално включване“, допълни още Русинова.

Около 60% от парите по програмата пък са насочени към пазара на труда – и основно в подкрепа на младежката заетост, стана ясно още от думите на зам. -министърът. Тя посочи, че в първите две години на програмата ще бъдат отпуснати 240 млн. евро за „ударно“ намаляване на безработицата сред младите хора.

Продължават старите „стажантски програми“, чрез които младежите трупат опит. Първите стажанти ще бъдат назначени още през февруари, като в бюрата по труда вече има 7,5 хил. заявки. „Ще има стажантски програми и за учещите младежи, но те се финансират през друг инструмент“, допълни още Русинова.

За първи път социалните кухни ще получат европейско финансиране по новата оперативна програма за крайно нуждаещите се. Целта е съществуващите трапезарии да заработят целогодишно, а не само през зимата. Част от средствата ще отидат и за изграждане на нови социални кухни в общините.

Целият бюджет на новата програма е около 200 млн. лева, които освен за социалните трапезарии ще бъдат разходвани и за осигуряване на пакети с храни от първа необходимост на 250 хил. нуждаещи се.

Припомняме, че по данни на вицепремиера Томислав Дончев ОП „Човешки ресурси“ е една от най-добре управляваната – към момента са усвоени 83% от средствата по нея. До края на 2015 година трябва да бъдат усвоени около 296 млн. евро. Русинова посочи, че те вече са договорени и са насочени основно към схеми, стартирали през 2013 и 2014 година, а именно – социално включване, деинституционализация на деца с увреждания, мерки за дълготрайно безработните и други.

✓ Новите хоризонти в областта на човешките ресурси

Дори и най-оптимистичните прогнози за 2015 г. не ни обещаваат безоблачно небе, а задържане или съвсем леко ускорение спрямо и бездруго бавните темпове на икономическо развитие от 2014 г. Макар и бавно, след периода на бум на заетостта (2005 - 2008 г.) и този на сериозен спад (2009 - 2011 г.) периодът на възстановяване, който започна от 2012 г., се очаква да продължи и през 2015 г.

Секторите, в които ще има движение

Наблюдаваме раздвижване на инвеститорския интерес към България, а прогнозите на икономистите сочат, че новите инвестиции, както обществени, така и частни, ще се увеличават. В допълнение в новия програмен период 2014 - 2020 България може да усвои близо 32 млрд. лв. с новия план за инвестиции на ЕК в транспорт, инфраструктура, енергийна ефективност, иновации, образование и инженерингови технологии. Тук е и мястото на новата роля на практиците по развитие и управление на хора като стратегически партньори на бизнеса. Те трябва да имат предприемаческо мислене и инициативност за насърчаване и привличане на нови инвестиции и разкриване на нови качествени и устойчиви работни места.

Сектори като информационни технологии и иновации в инженеринговата сфера, електрониката и здравеопазването вече изглеждат "абонирани" за растеж. България остава желана дестинация за международни и чуждестранни компании, които търсят аутсорсинг възможности. Много бързо се развиват и производствата, съпътстващи автомобилостроенето и логистиката. Интересно и динамично е и в сферата на енергетиката, екологията, инфраструктурата и транспорта. Това отново ще са и областите, в които ще има търсене на кадри.

Да прекрачим отвъд стереотипите

България се движи с ритъма на новото време, на новите тенденции и новите професии. Т.нар. поколение Z, на родените между 1995 и 2009 г., или на прага на новото хилядолетие, създава нова реалност и нова работна среда. С еволюционен заряд тези млади хора творят революции в технологиите и предизвикват бързи, почти непредсказуеми промени, търсят нови начини да открият и наситят духа си; сред тях неминуемо са много от ключовите личности, които ще пишат бъдещето не само на България, но и на планетата ни. От друга страна, наблюдаваме качествени промени и при поколението на средна възраст, което отключва силите на младостта в себе си и с реформаторски дух променя стереотипите за възрастта. Един прекрасен пример за симбиоза между поколенията в работна екосистема е и проектът за първото "IT село" в България в с. Песочница в община Берковица. Има идея там да се заселят 40 - 50 млади двойки програмисти, които ценят живота близо до природата, и да работят за компании от целия свят от домашния си компютър.

През 2015 г. много от представителите на т.нар. бейби бум поколение предстои да се пенсионират. Това налага необходимост, от една страна, от навременно и добро планиране на кампаниите по подбор, но, от друга страна, отваря пространство за нетрадиционни подходи и новаторство. Има компании, които вече дават добър пример в това отношение и планират да задържат допълнително своите по-възрастни служители, като ги превърнат в ментори на новите таланти в организацията. Целта е те да предадат своите знания и умения на новопостъпващите и така да се постигне устойчива приемственост.

По неутъпканите кариерни пътеки

Работата по проекти във виртуални или реални екипи става все по-популярна и предпочитана, тъй като предоставя нови гъвкави възможности за организиране на времето и работното място – в офиса или извън него, на закрито или открито.

Вече сме свидетели на 12-годишни студенти в новия Софтуерен университет, на факта, че все повече компании в областта на информационните технологии присъединяват към екипа си и обучават ученици в горните класове. Тази тенденция определено ще се засили през 2015 г. и поколението Z ще е във фокуса на внимание на професионалистите в подбора на хора за стажантски позиции.

Младежката заетост ще бъде силно приоритетна през тази и следващите години и за екипа на Министерството на труда и социалната политика. Учебните и студентските практики, стажуването и обучението чрез работа (дуално обучение), финансирани с европейски субсидии или държавни средства, ще се използват като възможности за улесняване на прехода от образование към заетост.

А вие имате ли "зелени" умения

Стратегията "Европа 2020" отчита, че преходът към зелена, нисковъглеродна икономика с ефективно използване на ресурсите, е от основно значение за постигането на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Това на практика означава, че отношението към околната среда се превръща в новата гореща точка за всеки отговорен бизнес, който иска да бъде устойчив, както и за всяка компания, която иска да разшири и утвърди своята разпознаваемост като предпочитан работодател. По-далновидните мениджъри вече разчитат в тази тенденция ясно послание – всяка компания трябва да има своите подходящи и добре обучени служители, които имат развити "зелени умения" за работа.

До 2025 г. се очаква да бъдат разкрити 18 млн. нови работни места в ЕС само в сферата на бизнес услугите – банки, финансови, консултантски и т.н. За тях ще се изискват хора, които да съчетават владенето на чужди езици и техническите познания с умения за работа в екип, решаване на проблеми и способност да управляват ефективно времето. Но не само. Те ще трябва и да притежават знания по ергономия (наука, която изследва техническите аспекти на връзката между хората, работната среда и взаимоотношението между тях), както и други от така наречените зелени умения, свързани с околната среда.

България търси талант

Недостигът на умения ще продължи да е сред най-сериозните предизвикателства. Разминаването между търсенето и предлагането ще продължи да описва пазарната ни реалност, тъй като образователната система не е в състояние да реагира бързо и качествено на потребностите на бизнеса. Завръщането на хора, които са учили, работили или специализирали в чужбина, както и активната дейност на такива, които по принцип формират знания и умения в екипите на редица реномирани компании в България, прилагайки международните практики и стандарти, спомага за подобряването на качествата на значима, но все още твърде недостатъчна част от кадрите. На този фон конкуренцията за таланти вече надхвърля рамките на нашия пазар и днес компаниите в страната се борят да запазят най-ценните си хора в съревнование с големите икономически сили в Западна Европа, САЩ и Азия.

Интересен е фактът, че ако за някои от българите тук не е най-привлекателното място за работа, то България е такава за немалко чужденци. За година броят на наетите у нас чужденци се е увеличил с 30%.

Промените на новите хоризонти

Очакваме реформиране на ключови елементи от образователната система. Например разработване на инструменти за валидиране на знания и умения, придобити по неформален път. Нужно е и специално внимание върху изграждането на т.нар. меки умения и създаване на единни стандарти за специфични професии. Трябва да се променят критериите за акредитация на висшите училища, така че да осигуряват съвременно качество на висшето образование у нас, а в класирането на университетите все по-голяма тежест да има пригодността на студентите за ефективно включване в трудовия пазар.

И през 2015 г. светът и ние ще продължим да се трансформираме в среда на турбулентност и непредсказуемост. От една страна, новото зове, а от друга – за да пристъпим към него, следва да се пуснем от сигурните и познати калъпи на миналото. Все пак импулсът вече е толкова силен, че все повече хора излизат от "зоната на комфорт", за да изразят своята многоизмерност като професионалисти и личности.

* Стела Узунова, изпълнителен директор, AIMS Human Capital Bulgaria